

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 בינואר 2004

86

ה' בשבט התשס"ד

עמוד

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 40) (אצילת סמכויות היועץ המשפטי לממשלה)
התשס"ד-2004

354

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 40) (אצילת סמכויות היועץ המשפטי לממשלה), התשס"ד-2004

1. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 12, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לפרקליט המדינה, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את סמכותו להסמיך תובע באמור בסעיף קטן (אא)כב."

2. בסעיף 231 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים להלן, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את סמכותו לעכב הליכי המשפט כאמור בסעיף קטן (א):

(1) למשנהו, לפרקליט המדינה או למשנהו לפרקליט המדינה:

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי

ליועץ המשפטי לממשלה מוקנות סמכויות בחיקוקים שונים; הואיל ותלק ניכר מהסמכויות האמורות הן אישיות ואינן ניתנות לאצילה, נוצר עומס רב על הנושא במשרה זו.

מטרת הצעת חוק זו לאפשר אצילת סמכויות שונות הנתונות ליועץ המשפטי לממשלה בתחום ההליך הפלילי, לבעלי תפקידים בכירים בפרקליטות.

עם זאת, הסמכות המקורית תיוותר בידי היועץ המשפטי לממשלה גם לאחר אצילתה, והוא רשאי להחליט כיצד להשתמש בה וכן לקבוע הנחיות לענין זה.

סעיף 1 סעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - החוק), שענינו תובעים, קובע בסעיף קטן (א) לאמור:

"(א) ואלה התובעים:

(1) היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו, ואלה הם:

(א) פרקליט המדינה, משנהו, פרקליטי המחוז ופרקליטים אחרים מפרקליטות המדינה ששר המשפטים קבע את תאריהם בצו שפורסם ברשומות;

(ב) מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו להיות תובע, דרך כלל, לסוג של משפטים, לבתי משפט מסוימים או למשפט מסוים;

(2) שוטר שנחקקו בו תנאי הכשירות שקבע שר המשפטים כהתייעצות עם שר הפנים ונתמנה להיות תובע בידי המפקת הכללי של המשטרה."

ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשס"ג, עמ' 536.

מוצע להוסיף לסעיף 12 לחוק הוראה שתאפשר ליועץ המשפטי לממשלה לאצול לפרקליט המדינה את סמכותו להסמיך תובעים באמור בסעיף קטן (אא)כב. עם זאת, מכיוון שסמכות זו חלה גם לגבי תובעים שאינם עובדי הציבור, מוצע לקבוע כי סמכות זו תואצל לפרקליט המדינה בלבד.

סעיף 2 סעיף 231 לחוק קובע לאמור:

"עיכוב הליכים

231. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב אישום ולפני הכרעת הדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה מנומקת בכתב לבית המשפט, לעכב את הליכי המשפט; הוגשה הודעה כאמור יפסיק בית המשפט את ההליכים באותו משפט.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול למשנהו או לפרקליט מפרקליטות המדינה שמונה למנהל התחום לעיכובי הליכים בפרקליטות המדינה (להלן - מנהל תחום לעיכובי הליכים) - דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסויים - את סמכותו לעכב הליכי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שלא יאצול את סמכותו כאמור למנהל התחום לעיכובי הליכים, אלא כאישום כעבירת עוון המוגש על ידי תובע כאמור בסעיף 12(אא)2.

לסעיף 231(בא) המוצע

כדי לאפשר גמישות בהפעלת סמכותו של היועץ המשפטי לממשלה לעכב הליכי משפט באמור בסעיף 231(א) לחוק, מוצע להרחיב את מעגל בעלי התפקידים המנויים בסעיף 231(ב) לחוק שניתן לאצול להם את הסמכות האמורה, ולכלול בו גם את פרקליט המדינה והמשנה לפרקליט המדינה.

- (2) לפרקליט שמונה כמנהל התחום לעיכוכי הליכים בפרקליטות המדינה - באישום בעבירת עוון או חטא;
- (3) לפרקליט שמונה כמנהל היחידה האחראית על אכיפת דיני התכנון, הבניה והמקרקעין בפרקליטות המדינה - באישום בעבירה בתחום שהוא מופקד על אכיפתו מכוח תפקירו כאמור.

3. בסעיף 242 לחוק העיקרי, במקום "להעניק סמכות יבוא" "להעניק סמכות כאמור, למעט סמכות שהואצלה לפרקליט מחוז לפי כל דין". תיקון סעיף 242
4. אחרי סעיף 242 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 242א
- אצילה סמכויות 242א. (א) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים בטור א' בתוספת השלישית, דרך כלל, לסוגי ענינים לממשלה היועץ המשפטי לממשלה או לענין מסוים, את הסמכויות הנתונות לו לפי הוראות החוקים כמפורט לצדם בטור ב' בתוספת האמורה, כולן או מקצתן.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 5"4 המוצעת	לסעיף 242א(א) המוצע ולתוספת השלישית המוצעת	לסעיף 231(ב2) המוצע
כדי להפחית מהעומס הרב המוטל על היועץ המשפטי לממשלה במסגרת תפקידו, מוצע להוסיף לחוק הוראה המאפשרת ליועץ המשפטי לממשלה לאצול לנושאי תפקידים בכירים אחרים בפרקליטות סמכויות מסוימות, שענינן הליכים פליליים, הנתונות לו בחוקים שונים, כמפורט בתוספת השלישית המוצעת.	כדי להפחית מהעומס הרב המוטל על היועץ המשפטי לממשלה במסגרת תפקידו, מוצע להוסיף לחוק הוראה המאפשרת ליועץ המשפטי לממשלה לאצול לנושאי תפקידים בכירים אחרים בפרקליטות סמכויות מסוימות, שענינן הליכים פליליים, הנתונות לו בחוקים שונים, כמפורט בתוספת השלישית המוצעת.	מוצע לתקן טעות שנפלה בנוסח סעיף 231(ב) הקיים, ולקבוע כי האפשרות לאצול למנהל התחום לעיכוכי הליכים בפרקליטות המדינה את הסמכות לעיכוכי הליכים המשפט כאמור בסעיף 231(א) לחוק, תהיה גם לגבי אישום בעבירה מסוג חטא, ולא רק לגבי עבירה מסוג עוון.
ואלה הסמכויות שמוצע לאפשר את אצילתן לפרקליט המדינה, למשנה לפרקליט המדינה ולמנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה:	ואלה הסמכויות שמוצע לאפשר את אצילתן לפרקליט המדינה, למשנה לפרקליט המדינה ולמנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה:	עוד מוצע לקבוע כי אפשרות אצילה כאמור לא תוגבל לאישום המוגש על ירי חובע כאמור בסעיף 12(א) לחוק, שהוא תובע משטרה, אלא תחול לגבי כל אישום בעבירה מסוג עוון או חטא, ואין נפקא מינה מי התובע שהגיש את כתב האישום.
- סמכות הגשה מחדש של כתב אישום שבוטל ו-194א(ג) לחוק;	- סמכות הגשה מחדש של כתב אישום שבוטל ו-194א(ג) לחוק;	לסעיף 231(ב3) המוצע
- סמכות העמדה לדין של נאשם שאושפז לפי צו בית משפט ושחרר, לפי הוראות סעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991;	- סמכות העמדה לדין של נאשם שאושפז לפי צו בית משפט ושחרר, לפי הוראות סעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991;	לאור ההתמחות המיוחדת הגדרשת בתחום התכנון, הבניה והמקרקעין והצורך בשמירה על אמות מידה אחידות במדיניות ההעמדה לדין בעבירות בתחומים אלה, מוצע לאפשר לאצול את הסמכות לעיכוכי הליכים המשפט לגבי אישום בעבירות על דיני תכנון, בניה ומקרקעין, למנהל היחידה שתוקם בפרקליטות המדינה אשר עתידה להיות אחראית לאכיפת עבירות בנושאים אלה.
- הסמכות לעצור אדם החשוד בעבירת בגידה או ריגול, והסמכות להגשת כתב אישום בשל עבירת מין בקטין לאחר חלוף 10 שנים מיום ביצוע העבירה, לפי הוראות סעיפים 124(א) ו-3541(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), בהתאמה.	- הסמכות לעצור אדם החשוד בעבירת בגידה או ריגול, והסמכות להגשת כתב אישום בשל עבירת מין בקטין לאחר חלוף 10 שנים מיום ביצוע העבירה, לפי הוראות סעיפים 124(א) ו-3541(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), בהתאמה.	סעיף 3 סעיף 242 לחוק קובע לאמור:
הסמכויות המפורטות להלן ניתנות לאצילה, לפי המוצע, פרט לבעלי התפקידים שפורטו לעיל, גם לפרקליט מחוז.	הסמכויות המפורטות להלן ניתנות לאצילה, לפי המוצע, פרט לבעלי התפקידים שפורטו לעיל, גם לפרקליט מחוז.	"סמכות פרקליט מחוז
- הסמכויות להגשת קובלנות על עובר המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, ולהסמכת תובע לביטול הודעות תשלום קנס, לפי הוראות סעיפים 69 ו-229(ג) לחוק, בהתאמה;	- הסמכויות להגשת קובלנות על עובר המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, ולהסמכת תובע לביטול הודעות תשלום קנס, לפי הוראות סעיפים 69 ו-229(ג) לחוק, בהתאמה;	242. כל סמכות הנתונה לפי חוק לפרקליט מחוז, רשאי להשתמש בה פרקליט המדינה או משנהו וכן רשאי פרקליט המדינה, באישור היועץ המשפטי לממשלה, להעניק סמכות כאמור לפרקליט אחר מפרקליטות המדינה.
		מוצע לתקן את הסעיף האמור ולציין בו במפורש, שאפשרות הענקת הסמכות לפרקליט מפרקליטות המדינה שאינו פרקליט המחוז, אינה חלה לגבי סמכות שהואצלה לפרקליט מחוז לפי דין.

(ב) שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא יוסיף לה הוראות חוק אלא בענין הליכים פליליים.

5. אחרי החוספת השנייה לחוק העיקרי יבוא:

הוספת תוכפת
שלישית

"תוספת שלישית"

(סעיף 242א)

טור ב'	טור א'
1. סעיפים 94(ג) ו-94א(ג) לחוק זה.	(1) פרקליט המדינה,
2. סעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991. ²	משנה לפרקליט המדינה
3. סעיף 14 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 ³ (בתוספת זו - חוק הנוער).	ומנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה
4. סעיפים 124(א) ו-354(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ⁴ (בתוספת זו - חוק העונשין).	
1. סעיפים 69 ו-229(ג) לחוק זה.	(2) בעלי התפקידים
2. סעיף 4(א) לחוק הנוער.	המנויים בפרט (1) וכן
3. סעיפים 17(ב), 35(ד) ו-58(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. ⁵	פרקליט מחוז
4. סעיף 38(ד) לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973. ⁶	
5. סעיף 8(א) לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985. ⁷	
6. סעיפים 9(ב) ו-125 לחוק העונשין.	
7. סעיף 14 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. ⁸	

דברי הסבר

וסודות רשמיים, לפי הוראות סעיפים 9(ב) ו-123 לחוק העונשין, בהתאמה;

- הסמכות לבחון האם עבירה שעבר חייל נעברה שלא במסגרת הצבא או עקב השתייכותו לצבא, לצורך העברת הדיון לבית משפט שאינו בית דין צבאי, לפי הוראות סעיף 14 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

לסעיף 242א(ב) המוצע

כדי לאפשר הוספה לרשימת הסמכויות הנתונות ליועץ המשפטי לממשלה שניתן לאצול לבעלי תפקידים אחרים, או גריעה ממנה, וכן הוספה לרשימת בעלי התפקידים שלהם ניתן לאצול סמכויות כאמור או גריעה ממנה, מוצע לאפשר לשר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות, בצו, את התוספת השלישית המוצעת, ובלבד שלא יוסיף לה הוראות חוק אלא בענין הליכים פליליים.

- סמכות העמדה לדין של קטין יחד עם בגיר, לפי הוראות סעיף 4(א) לחוק הנוער;

- סמכויות הגשת בקשה למניעת פגישת עצור עם עורך דין, ואישור הגשת בקשה להארכת ערובה, לפי הוראות סעיפים 17(ב), 35(ד) ו-58(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בהתאמה;

- סמכות העמדה לדין בשל עבירות חוץ לפי פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973, לפי סעיף 38(ד) לפקודה האמורה;

- הסמכות להסמכת תובע לביטול הודעות תשלום קנס בעבירות מינהליות, לפי הוראות סעיף 8(א) לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985;

- סמכויות העמדה לדין על עבירת חוץ והגשת כתב אישום בשל עבירות של ביטחון המדינה, יחסי חוץ

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, ד, עמ' 326.
⁷ סי"ח התשמ"ו, עמ' 31.
⁸ סי"ח התשט"ו, עמ' 171.

² סי"ח התשנ"א, עמ' 58.
³ סי"ח התשל"א, עמ' 134.
⁴ סי"ח התשל"ז, עמ' 226.
⁵ סי"ח התשנ"ו, עמ' 338.